

Rättsintyg - dokumentationsstöd för underlag

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Bakgrund](#)
[Att beskriva skador:](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Att säkerställa en dokumenterad utförlig beskrivning av skador för bästa möjliga underlag till ett vid behov korrekt rättsintyg.

Bakgrund

Lagstiftningen (Patientdatalag 2008:355 3 kap 2§ samt Hälso- och sjukvårdslag 1982:763) ställer ökade behov på dokumentation av skador och/eller frånvaro av skador vid våldshändelser. Vid upprepat våld exempelvis vid relationsvåld har det stor betydelse om tidigare våldshändelser har dokumenterats. Det påverkar bedömningen om brottet ska betraktas som exempelvis misshandel eller grov kvinnofridskränkning. Alla personer som söker läkarvård och berättar att de blivit utsatta för våld ska undersökas så att rättsintyg ska kunna skrivas på underlag av skadebeskrivningar i journaltexten och eventuellt även fotografier tagna av sjukvården. De våldsutsatta ska veta att de har rätt att läsa sin patientjournal och att få veta att uppgifter inte får lämnas ut utan deras medgivande. Vid grova vålds- eller sexualbrott eller vissa försöksbrott mot vuxna eller vålds- sexual eller frihetsberövande brott mot minderåriga samt brott mot lag om könsstympning (Offentlighets- och sekretesslag 2009:400 10 kap) hindrar dock inte patientsekretessen att uppgifter lämnas till polis eller åklagare utan samtycke av patienten. När polis eller åklagare begär kopia på patientjournal skall de precisera om undantag mot regeln om samtycke kan göras i sin begäran.

Enligt Lag (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott - är ett rättsintyg; "sådana skriftliga medicinska utlåtanden av läkare som inhämtas av polismyndighet eller åklagarmyndighet i syfte att användas i en brottsutredning eller som bevis i en rättegång i anledning av brott (rättsintyg)."

Dokumentationen i patientjournalen är mycket viktig då den utgör ett underlag för en rättsmedicinsk bedömning i ett rättsintyg och detta rättsintyg skall enligt ovan lag användas i en brottsutredning eller som bevis i en rättegång. Alla skador ska dokumenteras på ett objektivt sätt skriftligt och helst även med hjälp av färgfoto. Se regiongemensam rutin: [Fotografering vid misshandel](#). Även mindre, icke behandlingskrävande skador ska beskrivas. En bedömning av smärtupplevelserna ska göras. Vårdpersonal ska i journalen beskriva *vad man ser* och skriva *vad patienten sagt*. Det är viktigt med en utförlig beskrivning av skadorna som underlag för ett eventuellt rättsintyg. Se regiongemensam rutin [Våld i nära relationer](#), som är framtagen utifrån den regionala handboken.

Rättsintygen i Hallands län skrivs av Rättsmedicinalverket.

Att beskriva skador:

Diktera gärna vid patienten eller använd bifogade kroppsmallar som minnesstöd där man kan rita in skadornas lokalisering och göra en kortfattad beskrivning inför diktering.

1. Beskriv varje kroppsdel för sig som underrubriker exempelvis,

- Ansikte:
- Hårbotten:
- Hals/nacke:
- Mage:
- Bröstkorgens framsida:
- Ryggen:
- Högra armen:
- Vänstra armen:
- Högra benet:
- Vänstra benet:

2. Beskriv sårskador

Beskriv sårskadors kanter, lokalisering och storlek t. ex "På pannan till vänster ses ett tvärgående 3 x 0,5 cm stort sår med ojämna kanter (= krossår av trubbigt våld). På halsens framsida till höger ses ett snett nedåt framåtriktat 4 x 0,5 cm stort sår med jämna kanter (=skärsår av vasst föremål).

3. Beskriv blåmärken

Beskriv blåmärken med färg, lokalisering och storlek. Ex. "På insidan av högra överarmen ses fyra drygt 1 cm stora blå-röda hematombeläggningar. På vänstra underbenets framsida ses tre ca 2 cm stora gula hematombeläggningar.

4. Beskriva hudavskrapningar/exkoriationer – färsk eller läkt skorpa?

5. Våld mot halsen

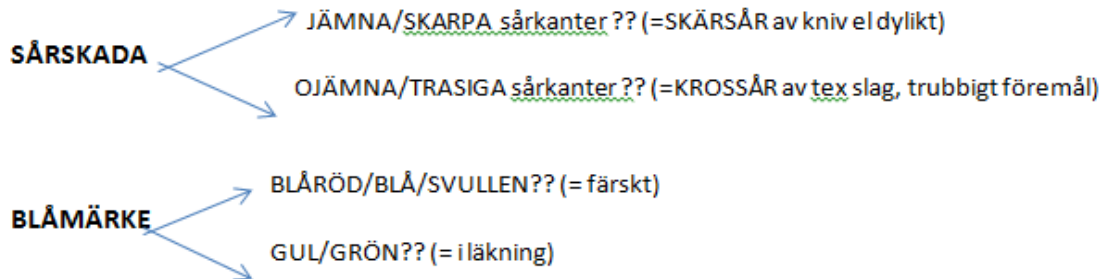
Leta petekier i konjunktiva, på och bakom ytteröron, runt ögonen, i munnens slemhinnor och efterfråga medvetandepåverkan i samband med greppet runt halsen.

6. Vid trubbigt våld mot huvudet

Vid trubbigt våld mot huvudet exempelvis slag – glöm ej att titta efter skador i munnen och beskriva dessa. T ex "På insidan av underläppen ses svartröd blödning och ytliga sår med ojämna kanter inom ett 2 cm stort område. (exempelvis vid slag mot munnen).

Viktigt är även vid trubbigt våld mot huvudet att dokumentera amnesi och/eller medvetandepåverkan. Finns commotio?

Skade beskrivning vid misshandel - vad polis och rättsläkare behöver veta.

HUDAVSKRAPNING/EXKORIATION

STORLEK på såret/blåmärket/hudavskrapningen?

LOKALISERING av såret/blåmärket/hudavskrapningen?

T ex till vänster på pannan, omgivande högra ögat, på insidan av överläppen, på högra kinden, i hårbotten till vänster på bakhuvudet, på näsryggen, ulnart/radialt/på sträck-/böjsidan av högra underarmen, på insidan/utsidan/framsidan/baksidan av högra överarmen, på utsidan av högra låret

Uppdaterat från föregående version

2024-02-08 Skickad för nytt fastställande utan ändring.

Mindre ändringar med t ex hänvisningar. Medförfattare tillagd.